

Vergaderjaar 2023–2024

21 501-31

Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid, Volksgezondheid en Consumentenzaken

Nr. 746

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 april 2024

Graag informeer ik u over mijn deelname aan de interinstitutionele conferentie in Terhulpen op 15 en 16 april aanstaande en beoogde ondertekening van een verklaring, zoals reeds aangekondigd in de Geannoteerde Agenda voor de Informele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (WSB) van 10–12 januari jl.¹

Onder het huidige Belgische EU-Voorzitterschap worden voorbereidende stappen genomen in de Raad van de Europese Unie en de Europese Raad van Regeringsleiders, gericht op de EU samenwerking in de komende jaren, in verband met het aantreden van een nieuw Europees Parlement en nieuwe Europese Commissie. Het Voorzitterschap beoogt hier binnen het domein van de Raad WSB aan bij te dragen middels aanneming van de verklaring van La Hulpe, vernoemd naar het Waalse plaatsje Terhulpen/La Hulpe. Het betreft een niet-bindende verklaring die op 15 en 16 april naar verwachting ondertekend wordt door het Belgische Voorzitterschap namens de Raad, de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Europese sociale partners en vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld. Met deze verklaring beoogt het Voorzitterschap op het sociaal- en werkgelegenheidsdomein een bijdrage te leveren aan de Strategische Agenda van de Europese Raad voor Regeringsleiders, die naar verwachting in juni 2024 wordt vastgesteld.

De tekst van de verklaring is door het Voorzitterschap op 6 april gedeeld op het *Delegates Portal*, waartoe leden van uw Kamer toegang hebben². De Verklaring benoemt dat de Europese pijler voor sociale rechten – op 17 november 2017 vastgesteld door de Europese staatshoofden en regeringsleiders, de Europese Commissie en het Europees Parlement – functioneert als het kompas bij het adresseren van gemeenschappelijke

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 21 501-31, nr. 732.

² Het document is te vinden onder nummer 8046/24.

werkgelegenheids-, vaardigheden- en sociale uitdagingen, en het bevorderen van opwaartse convergentie van woon- en werkomstandigheden tussen de lidstaten. Vervolgens noemt de verklaring een reeks thema's en onderwerpen waar de komende legislatuur van de EU aandacht aan kan besteden, onder andere in het licht van de groene en digitale transitie, demografische ontwikkelingen, arbeidsmarkttekorten, het concurrentievermogen van de Unie en geopolitieke spanningen. De Nederlandse prioriteiten voor de volgende legislatuur op sociaal- en werkgelegenheidssterrein heb ik eerder gedeeld met uw Kamer³. Deze prioriteiten worden goed gereflecteerd in de verklaring van La Hulpe. Deze prioriteiten heeft Nederland in de afgelopen periode actief ingebracht mede met het oog op de totstandkoming van de verklaring, en ik heb daar de afgelopen periode zelf ook op verschillende momenten politiek aandacht voor gevraagd.

Ten aanzien van arbeidsmigratie en grensoverschrijdende handhaving noemt de verklaring het belang van eerlijke arbeidsmobiliteit en goede woon- en werkomstandigheden. De verklaring biedt ruimte voor nieuwe initiatieven om fraude en uitbuiting tegen te gaan, inclusief via de evaluatie van het mandaat van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA)⁴. Op het gebied van gezond en veilig werken noemt de verklaring dat het stellen van minimumstandaarden voor het werken met gevaarlijke stoffen versneld moet worden. Op het gebied van mentale gezondheid noemt de verklaring dat verder voortgebouwd kan worden op de huidige mentale gezondheidsstrategie van de Commissie⁵. Ten aanzien van de modernisering van het arbeidsrecht treft de verklaring een goede balans tussen het belang van kansen voor innovatie en productiviteit, en het belang van goede arbeidsomstandigheden in het kader van nieuwe vormen van werk. Voor de modernisering van de sociale zekerheidscoördinatie roept de verklaring expliciet op tot het toekomstbestendig maken van de regels. In de verklaring wordt aandacht besteed aan het belang van leven lang ontwikkelen en het vasthouden van het momentum dat met het Europese Jaar van Vaardigheden is gecreëerd. De verklaring noemt daarnaast een aantal andere thema's en onderwerpen die volgen uit de twintig principes van de Pijler, zoals gelijke kansen, fatsoenlijke arbeidsomstandigheden, en sociale bescherming en inclusie.

De verklaring benadrukt expliciet dat bij de verdere implementatie van de Europese pijler voor sociale rechten op het niveau van de Unie en de lidstaten de respectievelijke bevoegdheden en de beginselen van subsidiariteit en proportionaliteit in acht moeten worden genomen. Ook dient rekening gehouden te worden met de verschillende sociaaleconomische contexten in de lidstaten, de diversiteit van de nationale systemen en de rol en autonomie van sociale partners. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor adequate implementatie, monitoring en handhaving van reeds overeengekomen initiatieven. Ook de inachtneming van deze noties vind ik positief.

Gelet op de inhoud van de verklaring zoals hierboven uiteengezet, ben ik voornemens in te stemmen met de huidige tekst. De verklaring wordt op woensdag 10 april aanstaande ter aannahme per consensus voorgelegd in het Coreper-I overleg. Naar verwachting kan de verklaring rekenen op brede steun onder de lidstaten.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
C.E.G. van Gennip

³ Kamerstukken II, 2023/24, 21 501-31, nr. 732.

⁴ Dutch priorities for the evaluation of the European Labour Authority (ELA).

⁵ Kamerstukken II, 2022/23, 22 112, nr. 3762.